

**THE
SCIENTIFIC
HERITAGE**

The scientific heritage

№ 47
Vol 6

2020

No 47 (2020)

P.6

The scientific heritage

(Budapest, Hungary)

The journal is registered and published in Hungary.

The journal publishes scientific studies, reports and reports about achievements in different scientific fields. Journal is published in English, Hungarian, Polish, Russian, Ukrainian, German and French.

Articles are accepted each month. Frequency: 12 issues per year.

Format - A4

ISSN 9215 — 0365

All articles are reviewed

Free access to the electronic version of journal

Edition of journal does not carry responsibility for the materials published in a journal. Sending the article to the editorial the author confirms it's uniqueness and takes full responsibility for possible consequences for breaking copyright laws

Chief editor: Biro Krisztian

Managing editor: Khavash Bernat

- Gridchina Olga - Ph.D., Head of the Department of Industrial Management and Logistics (Moscow, Russian Federation)
- Singula Aleksandra - Professor, Department of Organization and Management at the University of Zagreb (Zagreb, Croatia)
- Bogdanov Dmitrij - Ph.D., candidate of pedagogical sciences, managing the laboratory (Kiev, Ukraine)
- Chukurov Valeriy - Doctor of Biological Sciences, Head of the Department of Biochemistry of the Faculty of Physics, Mathematics and Natural Sciences (Minsk, Republic of Belarus)
- Torok Dezso - Doctor of Chemistry, professor, Head of the Department of Organic Chemistry (Budapest, Hungary)
- Filipiak Pawel - doctor of political sciences, pro-rector on a management by a property complex and to the public relations (Gdansk, Poland)
- Flater Karl - Doctor of legal sciences, managing the department of theory and history of the state and legal (Koln, Germany)
- Yakushev Vasilij - Candidate of engineering sciences, associate professor of department of higher mathematics (Moscow, Russian Federation)
- Bence Orban - Doctor of sociological sciences, professor of department of philosophy of religion and religious studies (Miskolc, Hungary)
- Feld Ella - Doctor of historical sciences, managing the department of historical informatics, scientific leader of Center of economic history historical faculty (Dresden, Germany)
- Owczarek Zbigniew - Doctor of philological sciences (Warsaw, Poland)
- Shashkov Oleg - Candidate of economic sciences, associate professor of department (St. Petersburg, Russian Federation)

«The scientific heritage»

Editorial board address: Budapest, Kossuth Lajos utca 84,1204

E-mail: public@tsh-journal.com

Web: www.tsh-journal.com

CONTENT

ECONOMIC SCIENCES

Broyaka A. FOOD SECURITY OF UKRAINE AS A COMPONENT OF ECONOMIC SECURITY OF THE STATE	3	Herasymchuk V. ECONOMIC AND MATHEMATICAL FORECASTING OF THE FINANCIAL STATUS OF THE ENTERPRISE IN MODERN CONDITIONS	39
Bereziuk S., Yaremchuk N. CORRUPTION AS A DESTRUCTIVE FACTOR OF ECONOMIC DEVELOPMENT	11	Dovbnya G., Voronina L. BRAND DIDGITAL ANALYSIS AS COMPETITIVE ADVANTAGE	52
Poliatykina L., Samoshkina I., Poliattykin V. THE FORMATION OF THE INSURANCE SYSTEM OF ENVIRONMENTAL RISKS.....	22	Karimov E. CALCULATION AND ANALYSIS OF MECHANICAL TRADING SYSTEM BASED ON TECHINCAL INDICATORS.....	55
Bekimbetova G. ANALYSIS OF RISKS IN THE EVALUATE OF EFFICIENCY OF INVESTMENT PROJECTS IN THE IMPLEMENTATION OF INNOVATION PROCESSES IN PRODUCTION	26	Kolesnikov A. ESSENCE, CRITERIA AND INDICATORS OF DEVELOPMENT OF LARGE-SCALE AGRICULTURAL PRODUCTION.....	58
Belimova E. EXPERIENCE IN PROVIDING OUTSOURCING SERVICES IN THE CITY OF SURGUT	29	Kitseliuk U. ANALYSIS OF THE RELATIONSHIPS BETWEEN REGIONAL ECONOMIC SYSTEMS AND NATIONAL ECONOMY	62
Bondarenko V., Ezangina I. WAYS TO INCREASE PENSION SAVINGS OF THE RUSSIAN PENSION FUND: MODERN ASPECTS	32		
Veselova Yu., Chekulaeva S. ANALYSIS OF PARAMETERS FOR EVALUATING THE QUALITY MANAGEMENT OF RAILWAY PASSENGER TRANSPORT	35		

технологическом аспектах обеспечения высококачественных сертифицированных услуг.

14. Управление сервисным обслуживанием пассажиров. Координация взаимодействия всех подразделений, участвующих в сервисе, с целью обеспечения гарантированного выполнения условий договоров с пассажирами собственными средствами и с привлечением специализированных предприятий, фирм, компаний. Разработка постоянно действующей системы контроля над качеством сервиса. Применение четко сформулированных количественных критериев оценки качества предоставляемых услуг. Создание служб контроля за качеством сервиса на всех этапах технологического цикла обеспечения и по всем параметрам.

Таким образом, из всего вышеперечисленного, мы видим широкий круг задач транспортного сервиса, который требует постоянной научной и инженерной проработки, совершенствования действующих и вновь создаваемых методов, систем, технологий и техники в пассажирских перевозках. Это позволит поднять пассажирские перевозки на более высокий уровень развития по сравнению с конкурентами и снизить себестоимость своей продукции.

В постоянных меняющихся условиях развития рыночной экономики не исключается необходимость государственного регулирования транспортного комплекса страны и отдельных ее регионов. Государство не может снять с себя ответственность за проведение активной структурной и инвестиционной политики по отношению к транспортному комплексу и его ведущему звену - железнодорожному транспорту. Более того, расширение горизонта планирования для транспортной системы страны имеет важное значение. Только в масштабах перспективных планов могут быть разработаны и осуществлены наиболее крупные мероприятия по повышению качества транспортного обслуживания

производства и населения, связанные с реконструкцией и развитием материально-технической базы транспорта [1].

Железнодорожный транспорт является важнейшим элементом производственной инфраструктуры России. Его стабильное и эффективное функционирование является необходимым условием устойчивого и высокого уровня экономического роста, обеспечения целостности, национальной безопасности и обороноспособности страны, рациональной интеграции России в мировую экономику, повышения уровня жизни населения [2].

Список литературы

1. Веселова Ю.В. Сущность и особенности методики оценки мероприятий по повышению качества и эффективности эксплуатационной работы в грузовом движении // Вестник транспорта Поволжья. 2009. № 2 (18). С. 4-10.
2. Веселова Ю.В., Чекулдова С.В. Экономическая оценка развития грузового вагонного парка на современном этапе // Вестник СамГУПС. 2018. № 3 (41). С. 9-15.
3. Зоркова Е.М. Организация пассажирских перевозок и обслуживание пассажиров (по видам транспорта): учебник. — М.: ФГБУ ДПО «Учебно-методический центр по образованию на железнодорожном транспорте», 2018. — 188 с.
4. Зюрина О.А., Климова В.В. Эффективность применения цифровых технологий на железных дорогах Polish Journal of Science. 2019. № 21-2 (21). С. 20-22.
5. Лисюкова Е.В. Совершенствование систем управления предприятием // Вестник Самарского государственного университета путей сообщения. — Самара: Самарский гос. ун-т путей сообщения, 2015. — Вып. 2 (28). — Т. 2. — 192 с.

ЕКОНОМІЧНО-МАТЕМАТИЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Герасимчук В.

*Вінницький національний аграрний університет
Асистент*

ECONOMIC AND MATHEMATICAL FORECASTING OF THE FINANCIAL STATUS OF THE ENTERPRISE IN MODERN CONDITIONS

Herasymchuk V.

*Vinnitsia National Agrarian University
Assistant*

Анотація

В роботі визначається сутність поняття «фінансовий стан». Розглянуто економічну суть прогнозування показників діяльності підприємства. Виділено основні методи аналізу та оцінки фінансової стійкості підприємства.

Наведена оцінка та проведено аналіз фінансового стану підприємства на прикладі провідного вітчизняного виробника сільськогосподарської техніки ПАТ «Ельворті».

Проведено вибір методів економіко-математичного прогнозування фінансового стану підприємства та зроблено прогноз основних показників діяльності досліджуваного підприємства. Підведено підсумки щодо отриманих прогнозів та надано оцінку подальшого розвитку підприємства на основі виведених показників. Визначено вагу впливу зовнішніх та внутрішніх факторів на результати дослідження.

Abstract

The essence of the concept of "financial condition" is defined in the work. The economic essence of forecasting the performance of the enterprise is considered. The main methods of analysis and assessment of financial stability of the enterprise are highlighted.

The assessment and analysis of the financial condition of the enterprise on the example of the leading domestic manufacturer of agricultural machinery PJSC "Elvorti" is given.

The choice of methods of economic and mathematical forecasting of the financial condition of the enterprise is made and the forecast of the basic indicators of activity of the investigated enterprise is made. The results of the received forecasts are summed up and the estimation of the further development of the enterprise on the basis of the deduced indicators is given. The weight of the influence of external and internal factors on the results of the research is determined.

Ключові слова: аналіз, фінансовий стан, фінансова діяльність, ПАТ «Ельворті», економічне прогнозування, трендовий аналіз.

Keywords: analysis, financial condition, financial activity, PJSC "Elvorti", economic forecasting, trend analysis.

Постановка проблеми. В умовах нестабільної економічної ситуації підтримання на належному рівні фінансового стану суб'єктів господарювання всіх форм власності в усіх сферах діяльності потребує сучасної для ринкової економіки організації фінансової діяльності підприємства.

В організаційній та управлінській роботі підприємств фінансова діяльність займає особливе місце. Від неї багато в чому залежить своєчасність та повнота фінансового забезпечення виробничо-господарської діяльності та розвитку підприємства, виконання фінансових зобов'язань перед державою та іншими суб'єктами господарювання. У цьому зв'язку для кожного підприємства важливу роль відіграє ефективна організація фінансової діяльності та економічного прогнозування.

В свою чергу, економічне прогнозування визначається як система наукових передбачень, напрямів і тенденцій майбутнього стану економічної системи. Розробка економічного прогнозування здійснюється за допомогою комплексних методів обробки інформації про стан економічної системи, умови функціонування і закономірності розвитку. Таким чином, процес економічного прогнозування відіграє одну з найважливіших ролей організації фінансової діяльності підприємства в ринковій економіці.

Аналіз останніх досліджень. Проблеми організації фінансової діяльності підприємства знайшли широке відображення у наукових працях таких вчених, як: Л. С. Мартюшева, В. І. Аранчій, Г. М. Азаренкова, А. М. Поддєрьогін, М. М. Бердар. Зокрема, свою увагу темі управління та забезпечення прибутковості підприємств приділили і науковці Вінницького національного аграрного університету Вдовенко Л.О., Гришук Н.В., Волонтир Л.О., Киш Л.М., Томчук О.Ф..

Значний теоретичний вклад у розроблення стратегії розвитку підприємства та прогнозування внесли закордонні та вітчизняні вчені Р. Акофф, К.А. Багріновський, В.Н. Бурков, П. Друкер, Н.С. Єгорова, Б. Карлоф, Г. Крейслер. Разом з тим, більшість наукових праць із даної проблеми присвячені загальнотеоретичним і методологічним питанням, а подані у них моделі можуть бути використані для моделювання розвитку підприємства.

Інформаційною базою дослідження є бухгалтерська та фінансова звітність ПАТ «Ельворті» за 2018 – 2019 рр..

Аналіз робіт вітчизняних і зарубіжних економістів дозволив зробити висновок, що, незважаючи на таку кількість робіт, питанням оцінки впливу економічного прогнозування на ефективність фінансової діяльності підприємства потрібно зосереджувати все більше уваги. Зазначене зумовило актуальність обраної теми та мету дослідження.

Мета статті є оцінка та прогнозування показників фінансового стану за минулий та поточний періоди діяльності підприємства, скласти динаміку, розробити модель прогнозування показників фінансового стану, зробити висновки щодо поліпшення діяльності підприємства на прикладі вітчизняного виробника сільськогосподарської техніки – ПАТ «Ельворті».

Виклад основного матеріалу.

Фінансовий стан підприємства – це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів.

Фінансовий стан підприємства залежить від результатів його виробничої, комерційної та фінансово-господарської діяльності. Перш за все на фінансовому стані підприємства позитивно визначаються безперервний випуск і реалізація високоякісної продукції.

Фінансова діяльність – це система використання різних форм і методів для фінансового забезпечення функціонування підприємств та досягнення ними поставлених цілей, тобто це та практична фінансова робота, що забезпечує життєдіяльність підприємства, поліпшення її результатів [15].

Завданням кожного підприємства є найефективніше використання фінансових ресурсів, що становить зміст фінансової діяльності. Своєчасність та повнота фінансового забезпечення виробничо-господарської діяльності та розвитку підприємства, виконання фінансових зобов'язань перед державою та іншими суб'єктами господарювання передусім залежить від фінансової діяльності підприємства.

Вихід України з тривалої економічної кризи безпосередньо пов'язаний з поліпшенням фінансового стану суб'єктів господарювання всіх форм власності в усіх сферах діяльності. За цих умов необхідна сучасна та ефективна для ринкової економіки організація фінансової діяльності кожного підприємства.

Фінансова діяльність займає особливе місце в організаційній та управлінській роботі підприємства. Від неї багато в чому залежить своєчасність та повнота фінансового забезпечення виробничо-господарської діяльності та розвитку підприємства, виконання фінансових зобов'язань перед державою

та іншими суб'єктами господарювання. Ефективність діяльності кожного підприємства багато в чому залежить від повної і своєчасної мобілізації фінансових ресурсів та правильного їх використання для забезпечення нормального процесу виробництва і розширення виробничих фондів. Тому для кожного підприємства важливу роль відіграє ефективна організація фінансової діяльності.

У науковій літературі існує безліч визначень поняття «фінансова діяльність підприємства». Різні погляди щодо визначення сутності категорії «фінансова діяльність підприємства» наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Аналіз поняття «фінансова діяльність підприємства»

№	Автори, джерела	Визначення	Коментар
1	Господарський кодекс України [1]	Фінансова діяльність суб'єктів господарювання включає грошове та інше фінансове посередництво, страхування, а також допоміжну діяльність у сфері фінансів і страхування.	Діяльність, пов'язана з фінансовим посередництвом.
2	П(С)БО [2], Мартюшева Л. С., Меренкова Л.О. [3]	Діяльність, яка веде до змін розміру і складу власного та позичкового капіталу підприємства (який не є результатом операційної діяльності)	Діяльність, пов'язана із формуванням та розподілом фінансових ресурсів підприємства.
3	Аранчій І. В. [4]	Особливий вид діяльності персоналу підприємства з формування та використання фінансових ресурсів. Фінансова діяльність повинна бути організована так, аби рішення, що приймаються з управління фінансами, були найефективніші за наявних обмежень, якими є брак коштів у підприємства та особливості середовища бізнесу.	Фінансова діяльність розглядається як діяльність персоналу підприємства, що направлена на прийняття найефективніших рішень з управління фінансовими ресурсами.
4	Азаренко Г. М. [5]	Діяльність суб'єкта господарювання, що реалізується шляхом використання відповідних форм і методів фінансового забезпечення функціонування підприємств для досягнення ними основної мети – отримання доходів.	Діяльність, що забезпечує функціонування підприємства шляхом використання фінансових інструментів.
5	Поддєрьогін А. М. [6]	Система форм і методів, які використовуються для фінансового забезпечення функціонування підприємств та досягнення ними поставлених цілей.	Діяльність з використанням певних форм і методів.
7	Бердар М. М. [7]	Діяльність, пов'язана з організацією фінансів підприємства та здійснення відповідно до цілей і завдань стратегії економічного розвитку господарюючого суб'єкта. Ця діяльність пов'язана із формуванням активів.	Діяльність щодо формування економічних та фінансових ресурсів, направлена на реалізацію стратегії економічного розвитку підприємства.

Таким чином, під фінансовою діяльністю підприємства слід розуміти цілеспрямований процес формування та ефективного використання фінансових ресурсів господарюючого суб'єкта для забезпечення його діяльності з метою досягнення поставлених цілей.

Виходячи із економічної сутності категорії «фінансова діяльність підприємства» можна сформулювати її завдання:

- фінансове забезпечення поточної виробничо-господарської діяльності;
- пошук резервів збільшення доходів, прибутку, підвищення рентабельності та платоспроможності;
- виконання фінансових зобов'язань перед суб'єктами господарювання, бюджетом, банками;
- мобілізація фінансових ресурсів в обсязі, не-

обхідному для фінансування виробничого й соціального розвитку, збільшення власного капіталу;

- контроль за збереженням та використанням оборотних активів і прискоренням їх обороту;
- контроль за ефективним, цільовим розподілом та використанням фінансових ресурсів [15].

Фінансове прогнозування та планування є одним з найважливіших завдань фінансової роботи підприємства. Це дає змогу визначити загальну потребу у грошових коштах для забезпечення нормальної виробничо-господарської діяльності та можливість одержання таких коштів.

За ринкових умов підприємство самостійно визначає напрямки та розмір використання прибутку, який залишається в його розпорядженні після сплати податків.

Отже, фінансова діяльність – це система вико-

ристання різних форм і методів для фінансового забезпечення функціонування підприємств та досягнення ними поставлених цілей, тобто це та практична фінансова робота, що забезпечує життєдіяльність підприємства, поліпшення її результатів.

В умовах ринкової економіки мета фінансової діяльності підприємства полягає в ефективному використанні фінансового механізму для досягнення стратегічних і тактичних цілей підприємства. Фінансовий механізм підприємства являє собою систему управління фінансами, призначену для органі-

зації взаємодії фінансових відносин і грошових фондів з метою оптимізації їхнього впливу на кінцеві результати його діяльності.

Прогноз – це спроба визначити стан будь-якого явища чи процесу в майбутньому. Процес складання або розробки прогнозу називають прогнозуванням. Прогнозування стану підприємства – це наукове обґрунтування можливих кількісних та якісних змін його стану (рівня розвитку в цілому, окремих напрямків діяльності) в майбутньому [15].

Процес прогнозування завжди базується на певних принципах.

Таблиця 2

Принципи економічного прогнозування [13]

Принцип	Зміст
Цілеспрямованість	Змістовий опис поставлених дослідницьких завдань;
Системність	Побудова прогнозу на підставі системи методів і моделей, що характеризуються певною ієрархією та послідовністю;
Наукова обґрунтованість	Всебічне врахування вимог об'єктивних законів розвитку суспільства, використання світового досвіду;
Багаторівневий опис	Опис об'єкта як цілісного явища і водночас як елемента складнішої системи;
Інформаційна єдність	Використання інформації на однаковому рівні узагальнення й цілісності ознак;
Адекватність об'єктивним закономірностям розвитку	Виявлення та оцінка стійких взаємозв'язків і тенденцій розвитку об'єкта;
Послідовне вирішення невизначеності	Процедура просування від виявлення цілей та умов, що склалися, до визначення можливих напрямків розвитку;
Альтернативність	Виявлення можливості розвитку об'єкта за умови різних траєкторій, різноманітних взаємозв'язків і співвідношень

Система методів прогнозування формується за допомогою розробки прогнозів майбутнього стану того чи того суб'єкта господарювання. Залежно від джерел інформації, технології її обробки та одержаних результатів економічні методи прогнозування поділяються на дві порівняно великі групи: фактографічні та евристичні [8].

Фактографічні методи прогнозування базуються на використанні фактичних матеріалів, що детально характеризують зміни в часі всієї сукупності чи окремих ознак (показників) об'єкта прогнозування.

Основними в цій групі є методи: екстраполяції, функцій, кореляційно-регресійних моделей.

Метод екстраполяції є одним з основних для прогнозування розвитку складних виробничих систем, в його основу покладається припущення про незмінність чинників, що визначають розвиток об'єкта дослідження. Відтак сутність методу екстраполяції полягає в поширенні закономірностей розвитку об'єкта в минулому на його майбутнє [8].

Метод функцій належить до математико-статистичних методів прогнозування, що базуються на використанні так званих авто-кореляційних функцій (автокореляція – вираження взаємного зв'язку між сусідніми членами часового ряду). Процес прогнозування з використанням авто-кореляційних функцій полягає у виконанні двох послідовних дій. Спочатку формулюють завдання прогнозування й визначають критерій його вирішення, а потім, ви-

користовуючи часовий ряд, який відображає процес розвитку параметрів виробничої системи в часі, визначають прогнозовану величину на перспективний період за умови мінімізації середньоквадратичних похибок передбачення.

Методи кореляційних і регресійних моделей також порівняно широко застосовуються в економічному прогнозуванні. Прогнозування з використанням кореляційних моделей (методів) полягає в пошуку математичних формул, що характеризують статистичний зв'язок одного показника з іншим (парна кореляція) або з групою інших (множинна кореляція) [15].

Форму взаємозв'язку прогнозованих явищ з іншими явищами та процесами можна зобразити у вигляді регресійного рівняння:

$$y = f(x_1, x_2, \dots, x_n) \quad (1)$$

де: y – залежна змінна

x_n – незалежні змінні (фактори)

n – число пар.

Значення прогнозованого показника визначається способом підстановки в таке рівняння значення ознак (чинників) та оцінки очікуваного середнього значення результативної ознаки.

У процесі розв'язання кореляційних і регресійних рівнянь здійснюється пошук кількісних значень параметрів вихідних залежностей, що їх можна визначити за допомогою способу найменших квадратів. Сутність цього способу полягає в тім, щоб мінімізувати суми квадратичних відхилень

між величинами, що спостерігаються, та відповідними величинами, розрахованими за підібраними рівнями зв'язку [8].

Евристичні методи прогнозування передбачають здійснення прогнозних розробок за допомогою логічних прийомів і методичних правил теоретичних досліджень. Конкретні методи прогнозування цієї групи охоплюють дві підгрупи – інтуїтивні та аналітичні. З–поміж основних методів першої підгрупи виокремлюють методи експертної оцінки й «мозкової атаки», а другої – методи морфологічного аналізу, побудови «дерева цілей», інформаційного моделювання, оптимізації.

У процесі прогнозування поетапно вирішуються такі питання:

– постановка цілей (цілевстановлення) – передбачає встановлення очікуваного (ідеального) результату діяльності;

– планування – здійснюється проекція в майбутнє результатів діяльності для досягнення поставлених цілей за умов використання наявних засобів

та перетворення інформації про майбутнє в рішення для цілеспрямованої діяльності;

– проектування – створення конкретних образів майбутнього, конкретних деталей розроблених програм [8].

За періодом прогнозування, тобто часом, на який розрахований прогноз, виокремлюють:

– поточні прогнози – до одного місяця (до року);

– середньострокові – до 5 років;

– довгострокові – до 15 років і більше [12].

Отже, прогнозування розвитку підприємства – процес розробки прогнозів, що ґрунтується на наукових методах пізнання економічних явищ, наукове обґрунтування можливих якісних і кількісних змін стану підприємства в майбутньому, а також альтернативних способів і строків досягнення очікуваного стану. Реалізація стратегії розвитку підприємства передбачає побудову збалансованої системи прогнозів і планів на довго–, середньо– і короткострокову перспективу. Розвиток підприємства має бути прогнозованим і керованим.

Рис. 1. Основні системи фінансового аналізу

При проведенні аналізу фінансового стану підприємства на перший план виходить проблема вибору методики, на основі якої здійснюється розрахунок основних показників оцінки фінансової стійкості і платоспроможності. Тому, ми виділили основні системи фінансового аналізу, метою яких є детальний аналіз фінансового стану підприємства за для актуального та точного прогнозування його в перспективі.

В процесі оцінки будь–якого підприємства є важливим аналіз фінансової діяльності. Користувачі фінансових звітів підприємств і фірм використовують методи аналізу для прийняття управлінських рішень, спрямованих на подальше збільшення прибутковості, виявлення причин збитковості, а також забезпечення стабільного фінансового стану.

Далі переходимо до аналізу нашого підприємства ПАТ «Ельворті» аби продемонструвати процес аналізу фінансового стану для основи економічно–математичного прогнозування його в перспективі.

ПАТ «Ельворті» є провідним підприємством України у галузі сільськогосподарського машинобудування, яке виробляє сівалки зернові та просапні, культиватори, борони, посівні комплекси, запасні частини для сільськогосподарської техніки. Вся техніка, що виробляє товариство відповідає сучасним агротехнологіям. Товариство також здійснює і

інші види діяльності: науково–технічні і конструкторські розробки, виготовлення експериментальних зразків і замовлень, виконання робіт промислового і непромислового характеру для сторонніх потреб та підвищення кваліфікації (для власних потреб) [9].

Основними ринками для реалізації сільськогосподарської техніки є Україна, країни Західної та Східної Європи. Нині основним ринком збуту є Україна. ПАТ «Ельворті» здійснює реалізацію продукції через власну дилерську мережу в Україні та країнах Західної й Східної Європи.

В 2019 році більше 10% загального обсягу продукції було реалізовано в Україні та Східній Європі [9].

За 2019 рік обсяги виробництва та реалізації продукції підприємства в порівнянні з 2018 роком істотно зменшились. Це було викликано несприятливою ситуацією на ринку на початку року та відсутністю у підприємства обігових коштів для забезпечення виготовлення необхідної кількості продукції.

Аналіз та оцінку фінансового стану підприємства проводимо на основі показників фінансової та бухгалтерської звітності підприємства за досліджуваний період.

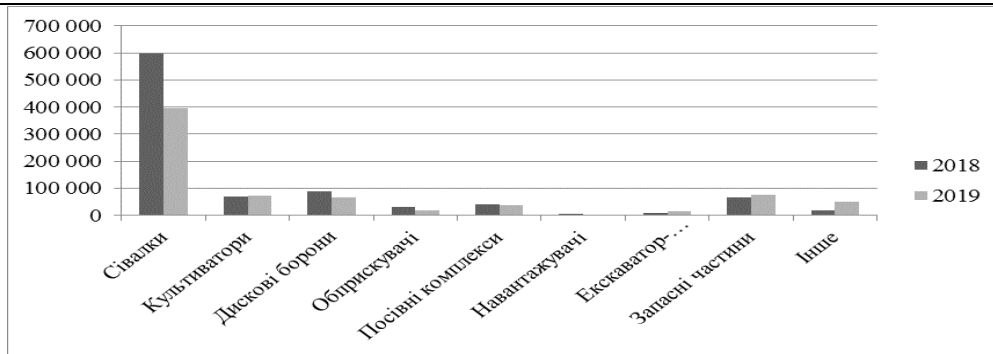

Рис. 2. Динаміка зміни обсягів виробництва по видам товарної продукції за 2018 та 2019 роки.

Отже, як видно з таблиці та рисунку за 2019 рік обсяги виробництва продукції підприємства в порівнянні з 2018 роком істотно зменшились.

Перейдемо, безпосередньо до аналізу фінансового стану досліджуваного об'єкта, основні фінансово-економічні показники відобразимо в табл. 3.

Таблиця 3

Оцінка фінансово-економічного стану ПАТ «Ельворті» за 2018–2019 рр.

Показники	2018 р.	2019 р.	Відхилення	
	тис. грн	тис. грн	тис. грн	%
Чистий дохід від реалізації	881 733	1 049 279	-167 546	-16,0%
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	720 687	719 154	+1 533	+0,2%
Питома вага витрат у виручці від реалізації, %	81,7%	68,5%	-	+13,2%
Валовий: прибуток	161 046	330 125	-169 079	-51,2%
Інші операційні доходи	155 776	89 162	+66 614	+74,7%
у тому числі: дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	55 227	-	55 227	-
Адміністративні витрати	31 749	27 947	+3 802	+13,6%
Витрати на збут	50 993	43 632	+7 361	+16,9%
Інші операційні витрати	172 157	98 578	+73 579	+74,6%
У тому числі: витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	4 609	-	+4 609	-
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	61 923	249 130	-187 207	-75,1%
Інші фінансові доходи	303		+303	
Інші доходи	6 099	5 915	+184	+3,1%
Фінансові витрати	62 449	53 737	+8 712	+16,2%
Інші витрати	805	1 033	-228	-22,1%
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	5 071	200 275	-195 204	-97,5%
Витрати (дохід) з податку на прибуток	4 458	36 082	-31 624	-87,6%
Чистий фінансовий результат: прибуток	613	164 193	-163 580	-99,6%

Як видно з даних таблиці, в 2019 році підприємство майже не отримало прибутку – чистий фінансовий результат склав 613 тис.грн, при цьому в попередньому році прибуток становив 164,2 млн.грн. Таке погіршення викликано, насамперед, зменшенням обсягів реалізації на 167,5 млн.грн та курсовими різницями, які виникли за рахунок реалізації продукції на експорт, переважно до РФ, та склали 37,6 млн.грн, а також від купівлі–продажу іноземної валюти – 3,8 млн.грн. Також до факторів зменшення прибутку можна віднести зростання витрат в порівнянні з 2018 р. за рахунок:

- збільшення цін на сировину та основні матеріали на 11,7%;
- збільшення вартості купівельних напівфабрикатів на 9,3%;
- збільшення вартості електроенергії на 12%;
- збільшення вартості природного газу на 6,2%;
- збільшення мінімального прожиткового рівня на 8,8%, від якого розраховуються тарифні ставки та посадові оклади робітників підприємства;
- збільшення витрат на виплату відсотків за кредитами на 8,1 млн.грн за рахунок збільшення обсягів кредитів банків, які підприємство вимушене

було брати у зв'язку з відсутністю достатньої кількості обігових коштів.

Необхідно зазначити, що в 2019 році підприємство збільшило інший операційний дохід за рахунок переоцінки вартості активів – інвестиційної нерухомості на 55,2 млн.грн, при цьому витрати на зміну вартості активів склали 4,6 млн.грн.

У короткостроковій перспективі критерієм оцінки фінансового стану підприємства виступає його ліквідність і платоспроможність. Термін «ліквідний» передбачає безперешкодне перетворення майна в кошти платежу. Чим менше час, необхідний для перетворення окремого виду активів, тим вища його ліквідність. Таким чином, ліквідність підприємства – це його здатність перетворити свої активи в кошти платежу для погашення короткострокових зобов'язань.

Оцінку ліквідності підприємства виконують за допомогою системи фінансових коефіцієнтів, які дозволяють зіставити вартість поточних активів, що мають різний ступінь ліквідності, із сумою поточних зобов'язань. До них належать:

- коефіцієнт загальної ліквідності (коефіцієнт покриття);
- коефіцієнт поточної ліквідності (коефіцієнт швидкої ліквідності);
- коефіцієнт абсолютної ліквідності.

Таблиця 4

Показники коефіцієнтів ліквідності ПАТ «Ельворті»

Найменування	2019 рік (на кінець періоду)	2018 рік (на кінець періоду)	Нормативне значення	Відхилення 2019/2018
Коефіцієнт загальної ліквідності (покриття)	6,14	7,73	2 – 2,5	–1,59
Коефіцієнт швидкої ліквідності	4,91	6,39	0,7 – 0,8	–1,48
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,18	0,07	0,2 – 0,3	0,11

Як показують результати порівняння показників діяльності підприємства в 2018–2019 роках, якщо не впровадити антикризові заходи та заходи для боротьби з ризиками (політичні, природні, валютні, процентні, виробничі), то негативні ефекти в діяльності ПАТ «Ельворті» мають тенденція до погіршення.

Таким чином, ПАТ «Ельворті» повинно розробляти стратегію підвищення ефективності діяльності.

Суть економіко–математичного моделювання полягає в описі соціально–економічних систем і процесів у вигляді економіко–математичних моделей.

Економіко–математичні методи слід розуміти як інструмент, а економіко–математичні моделі – як продукт процесу економіко–математичного моделювання [10].

Для прогнозування основних фінансових показників діяльності ПАТ «Ельворті» детальніше розглянемо горизонтальний фінансовий аналіз або трендовий аналіз.

Трендовий аналіз – порівняння кожної позиції звітності з рядом попередніх періодів та визначення тренду, тобто основної тенденції динаміки показників, звільненої від впливу індивідуальних особливостей окремих періодів. За допомогою тренду здійснюється прогнозування найважливіших фінансових показників на перспективний період, тобто перспективний прогнозний аналіз фінансового стану [10].

Для підприємства необхідно визначити склад показників, які характеризують його фінансовий стан.

В даному випадку було запропоновано розділити показники на зовнішні та внутрішні. Внутрішні показники розподіляються на показники оцінки рівня управління, показники оцінки платоспроможності та фінансової стійкості, показники оцінки ділової активності та показники оцінки ринкової стійкості.

Основні показники, які було обрано для оцінки рівня фінансової безпеки підприємства, наведені в табл. 5.

Фактори оцінки рівня фінансової безпеки	
Фактори	Показники
Внутрішні	Показники оцінки рівня управління: – рентабельність діяльності; – рентабельність активів; – рентабельність продукції.
	Показники оцінки платоспроможності та фінансової стійкості: – коефіцієнт поточної ліквідності; – коефіцієнт абсолютної ліквідності;
	Показники оцінки ділової активності: – коефіцієнт оборотності активів.
	Показники оцінки ринкової стійкості: – коефіцієнт автономії; – коефіцієнт фінансування.
Зовнішні	– індекс інфляції; – темп приросту ВВП України;

Після того, як визначили всі необхідні коефіцієнти потрібно розрахувати нормовані значення показників, які характеризують рівень фінансової безпеки підприємства.

Одним з показників, що описують якість побудованої моделі, є коефіцієнт детермінації (R^2),

який ще називають величиною достовірності апроксимації. З його допомогою можна визначити рівень точності прогнозу. Коефіцієнт детермінації для моделі приймає значення від 0 до 1. Чим ближче значення коефіцієнта до 1, тим сильніша точність прогнозу (таблиця 3.2).

Таблиця 3.2

Характеристика точності прогнозу коефіцієнта R^2

Рівень точності прогнозу	0,1 – 0,3	0,3 – 0,5	0,5 – 0,7	0,7 – 0,9	0,9 – 1,0
Характеристика точності прогнозу	слабка	помірна	помірна	висока	значно висока

Джерело: [35].

Отже, для прогнозування основних показників фінансової діяльності підприємства в курсовій роботі буде використаний метод трендового аналізу. Для трендового аналізу було обрано підприємство, що функціонує у сфері виробництва машин та устаткування для сільського та лісового господарства.

При трендовому аналізі порівнюються фінансові показники підприємства за ряд попередніх періодів, в даному випадку 2010–2019 роки. Прогноз буде здійснений на два наступних періоди, тобто на 2020–2021 роки.

Фінансовий стан ПАТ «Ельворті» за 2019 рік погіршився в порівнянні з попередніми роками. На рис. 3.1 – 3.10 наведені результати прогнозування основних характеристик діяльності ПАТ «Ельворті» на 2020–2021 роки, виконані з застосуванням вбудованих програмних модулів «електронних таблиць» EXCEL 2007 [9]:

– прогнозування рентабельності діяльності ПАТ «Ельворті» на 2020–2021 роки на основі трендового аналізу діяльності ПАТ у 2010–2019 роках – рис.3;

– прогнозування рентабельності активів ПАТ «Ельворті» на 2020–2021 роки на основі трендового аналізу діяльності ПАТ у 2010–2019 роках – рис.4;

– прогнозування рентабельності продукції ПАТ «Ельворті» на 2020–2021 роки на основі трендового аналізу діяльності ПАТ у 2010–2019 роках – рис.5;

– прогнозування коефіцієнту поточної ліквідності ПАТ «Ельворті» на 2020–2021 роки на основі

трендового аналізу діяльності ПАТ у 2010–2019 роках – рис.6;

– прогнозування коефіцієнту абсолютної ліквідності ПАТ «Ельворті» на 2020–2021 роки на основі трендового аналізу діяльності ПАТ у 2010–2019 роках – рис.7;

– прогнозування коефіцієнту оборотності активів ПАТ «Ельворті» на 2020–2021 роки на основі трендового аналізу діяльності ПАТ у 2010–2019 роках – рис.8;

– прогнозування коефіцієнту автономії ПАТ «Ельворті» на 2020–2021 роки на основі трендового аналізу діяльності ПАТ у 2010–2019 роках – рис.9;

– прогнозування коефіцієнту фінансування ПАТ «Ельворті» на 2020–2021 роки на основі трендового аналізу діяльності ПАТ у 2010–2019 роках – рис.10;

– прогнозування індексу інфляції в Україні на 2020–2021 роки на основі трендового аналізу – рис.11;

– прогнозування темпів приросту ВВП України на 2020–2021 роки на основі трендового аналізу – рис.12.

На короткострокову ліквідність або платоспроможність підприємства впливає його здатність збільшувати або зменшувати прибуток. У цьому зв'язку розглядається такий аспект діяльності підприємства як рентабельність. Це і якісний і кількісний показник ефективності діяльності будь-якого підприємства.

Коефіцієнт рентабельності діяльності розраховується як відношення чистого прибутку підприємства до чистої виручки від реалізації продукції (робіт, послуг). Збільшення цього показника свідчить про зростання ефективності господарської діяльності підприємства, а зменшення даного показника навпаки [10].

За 2010 – 2019 роки ПАТ «Ельворті» спостерігаються наступні значення коефіцієнту рентабельності діяльності: 2010 р. – 0,005; 2011 р. – 0,007; 2012 р. – 0,232; 2013 р. – 0,092; 2014 р. – 0,079; 2015 р. – 0,094; 2016 р. – 0,048; 2017 р. – 0,182; 2018 р. – 0,16; 2019 р. – 0,0007.

На рис. 3 розглянемо можливий прогноз даного коефіцієнту на наступних два роки.

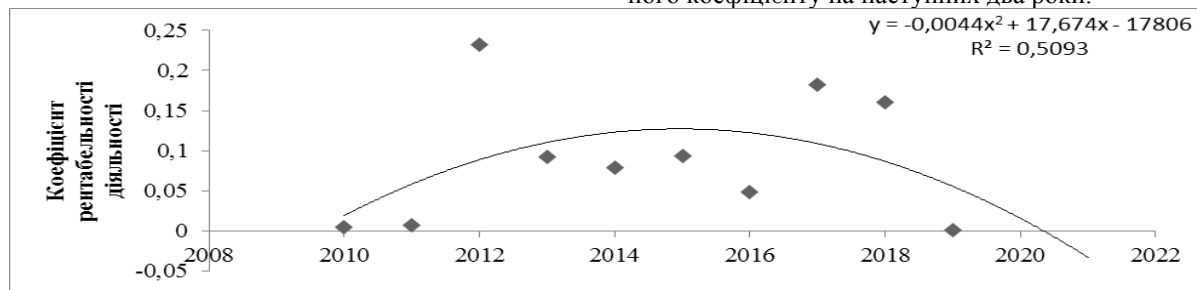

Рис. 3. Прогнозування рентабельності діяльності ПАТ «Ельворті» на 2020–2021 роки на основі трендового аналізу діяльності ПАТ у 2010–2019 роках.

Отже, проаналізувавши даний рисунок ми бачимо, що прогнозується зменшення коефіцієнту рентабельності діяльності підприємства. Зменшення спостерігається приблизно до того рівня, який був у 2010–2011 роках. Тобто значення коефіцієнта згідно прогнозу буде в межах 0,005 – 0,007. Зниження цього показника свідчить про зменшення ефективності господарської діяльності підприємства.

За 2010 – 2019 роки ПАТ «Ельворті» спостерігаються наступні значення коефіцієнту рентабельності активів: 2010 р. – 0,047; 2011 р. – 0,025; 2012 р. – 0,224; 2013 р. – 0,073; 2014 р. – 0,062; 2015 р. – 0,072; 2016 р. – 0,052; 2017 р. – 0,236; 2018 р. – 0,17; 2019 р. – 0,0005.

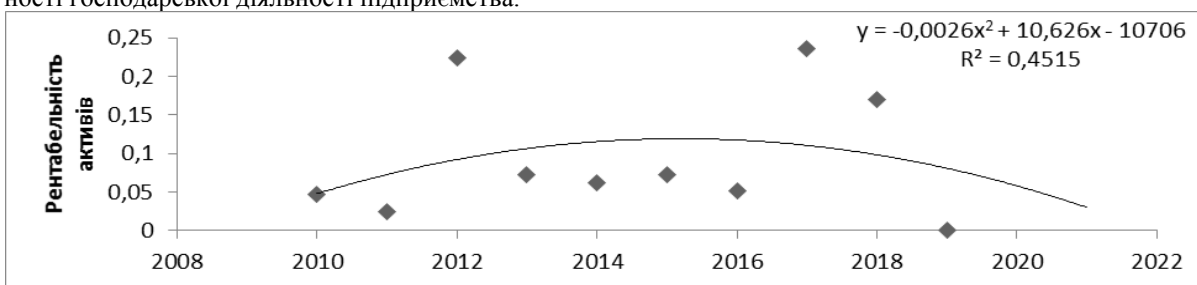

Рис. 4. Прогнозування рентабельності активів ПАТ «Ельворті» на 2020–2021 роки на основі трендового аналізу діяльності ПАТ у 2010–2019 роках.

Отже, проаналізувавши даний рисунок ми бачимо, що прогнозується збільшення коефіцієнту рентабельності активів підприємства порівняно з минулими періодами. Значення коефіцієнту згідно прогнозу може дорівнювати приблизно 0,05. Підвищення рівня рентабельності активів може свідчити про підвищення попиту на продукцію підприємства.

Рентабельність продукції – розраховується як відношення чистого доходу від реалізації продукції

до собівартості і характеризує прибутковість господарської діяльності підприємства від основної діяльності [10].

За 2010 – 2019 роки ПАТ «Ельворті» спостерігаються наступні значення рентабельності продукції: 2010 р. – 0,105; 2011 р. – 0,072; 2012 р. – 0,321; 2013 р. – 0,166; 2014 р. – 0,123; 2015 р. – 0,202; 2016 р. – 0,182; 2017 р. – 0,337; 2018 р. – 0,33; 2019 р. – 0,097.

На рис. 5 розглянемо можливий прогноз даного коефіцієнту на наступних два роки.

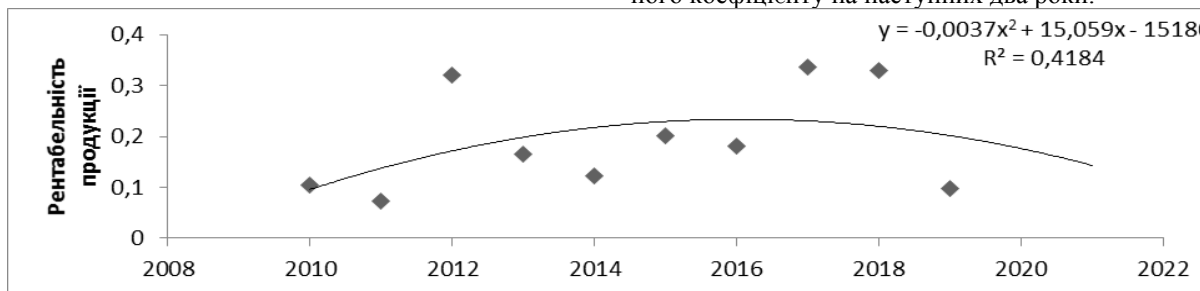

Рис. 5. Прогнозування рентабельності продукції ПАТ «Ельворті» на 2020–2021 роки на основі трендового аналізу діяльності ПАТ у 2010–2019 роках.

Отже, проаналізувавши даний рисунок ми бачимо, що прогнозується збільшення коефіцієнту рентабельності продукції підприємства, що характеризує прибутковість господарської діяльності підприємства від основної діяльності. Збільшення рентабельності продукції спостерігається на рівні 0,18 – 0,2. Тобто рентабельність продукції у 2020–2021 рр. буде дорівнювати значенню 2015–2016 рр.

У короткостроковій перспективі критерієм оцінки фінансового стану підприємства виступає його ліквідність і платоспроможність. Термін «ліквідний» передбачає безперешкодне перетворення майна в кошти платежу. Чим менше час, необхідний для перетворення окремого виду активів, тим

вища його ліквідність. Таким чином, ліквідність підприємства – це його здатність перетворити свої активи в кошти платежу для погашення короткострокових зобов'язань [12].

За 2010 – 2019 роки ПАТ «Ельворті» спостерігаються наступні значення коефіцієнту поточної ліквідності: 2010 р. – 1,384; 2011 р. – 1,271; 2012 р. – 1,484; 2013 р. – 2,28; 2014 р. – 2,068; 2015 р. – 1,286; 2016 р. – 2,528; 2017 р. – 4,213; 2018 р. – 2,58; 2019 р. – 2,296.

На рис. 6 розглянемо можливий прогноз даного коефіцієнту на наступних два роки.

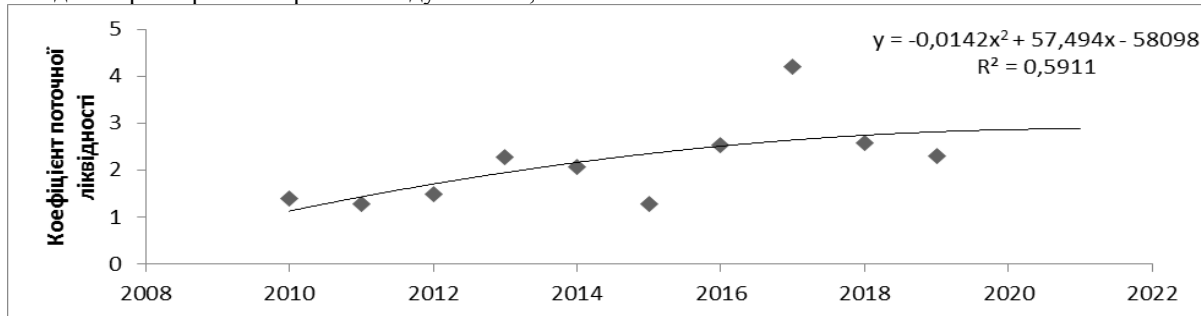

Рис. 6. Прогнозування коефіцієнту поточної ліквідності ПАТ «Ельворті» на 2020–2021 роки на основі трендового аналізу діяльності ПАТ у 2010–2019 роках.

Отже, проаналізувавши даний рисунок ми бачимо, що прогнозується незначне збільшення коефіцієнту поточної ліквідності підприємства, а значить підвищаться платіжні можливості підприємства щодо погашення поточних зобов'язань за умови своєчасного здійснення розрахунків з дебіторами. Згідно прогнозу значення коефіцієнту поточної ліквідності ПАТ «Ельворті» на 2020–2021 роки буде дорівнювати майже 3.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності дозволяє визначити частку короткострокових зобов'язань, що підприємство може погасити найближчим часом, не чекаючи оплати дебіторської заборгованості й реалізації інших активів.

Теоретично значення коефіцієнта вважається достатнім, якщо воно перевищує 0,2...0,3. На практиці ж значення бувають значно нижчі. У той же час, занадто високе значення показника абсолютної ліквідності свідчить про нераціональне використання фінансових ресурсів [13].

За 2010 – 2019 роки ПАТ «Ельворті» спостерігаються наступні значення коефіцієнту абсолютної ліквідності: 2010 р. – 0,056; 2011 р. – 0,066; 2012 р. – 0,004; 2013 р. – 0,033; 2014 р. – 0,006; 2015 р. – 0,019; 2016 р. – 0,184; 2017 р. – 0,13; 2018 р. – 0,02; 2019 р. – 0,07.

На рис. 7 розглянемо можливий прогноз даного коефіцієнту на наступних два роки.

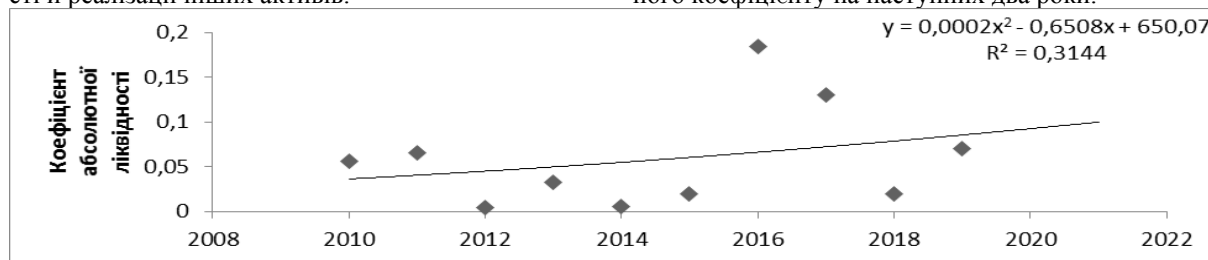

Рис. 7. Прогнозування коефіцієнту абсолютної ліквідності ПАТ «Ельворті» на 2020–2021 роки на основі трендового аналізу діяльності ПАТ у 2010–2019 роках.

Отже, проаналізувавши даний рисунок ми бачимо, що прогнозується збереження коефіцієнту абсолютної ліквідності підприємства майже на тому самому рівні в порівнянні з 2018 роком. Проте в порівнянні з іншими минулими періодами спостерігається значне збільшення коефіцієнту абсолютної ліквідності ПАТ «Ельворті», майже в два рази (до 0,1).

Коефіцієнт оборотності активів – відображає

швидкість обороту сукупного капіталу підприємства.

Якщо показник недостатньо високий, то необхідно працювати в напрямку оптимізації суми активів. Для цього можна продати частину незавантажених необоротних активів (якщо збільшення завантаженості не планується), знизити суму запасів (якщо їх обсяг надмірний), вжити заходів по поверненню дебіторської заборгованості і т.д. Заходи по збільшенню виручки компанії також позитивно

впливають на оборотність активів [12].

За 2010 – 2019 роки ПАТ «Ельворті» спостерігаються наступні значення коефіцієнту оборотності активів: 2010 р. – 0,43; 2011 р. – 0,545; 2012 р. – 0,49; 2013 р. – 0,797; 2014 р. – 0,778; 2015 р. – 0,769;

2016 р. – 1,091; 2017 р. – 1,299; 2018 р. – 1,1; 2019 р. – 0,765.

На рис. 8 розглянемо можливий прогноз даного коефіцієнту на наступних два роки.

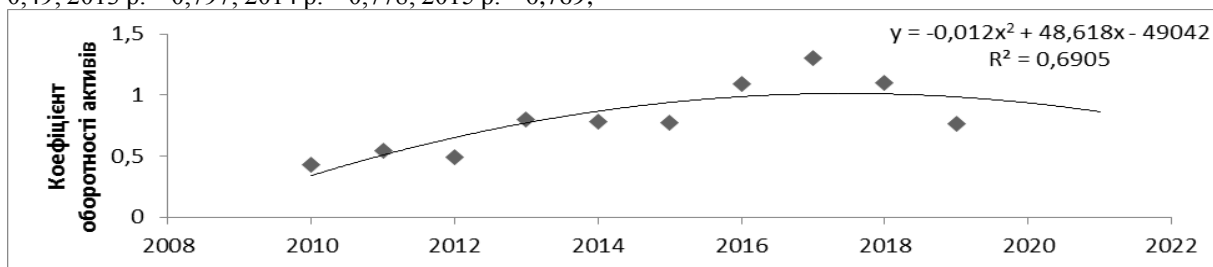

Рис. 8. Прогнозування коефіцієнту оборотності активів ПАТ «Ельворті» на 2020–2021 роки на основі трендового аналізу діяльності ПАТ у 2010–2019 роках.

Отже, проаналізувавши даний рисунок ми бачимо, що прогнозується збереження коефіцієнту оборотності активів підприємства майже на тому самому рівні. Показник буде зберігатись на рівні 0,8–0,9. Проте дані значення є набагато нижчими за рівень коефіцієнту оборотності активів ПАТ «Ельворті» у 2016–2018 роках, коли коефіцієнт був в межах 1,1 – 1,3.

Показник автономії – один з найбільш важливих коефіцієнтів фінансової стійкості. Він дорівнює співвідношенню власного капіталу компанії до всіх фінансових ресурсів. Значення показника говорить про те, яку частину своїх активів компанія здатна

профінансувати за рахунок власних фінансових ресурсів. Наприклад, якщо коефіцієнт дорівнює 0,48, то це означає, що компанія здатна профінансувати 48% активів за рахунок власного капіталу.

За 2010 – 2019 роки ПАТ «Ельворті» спостерігаються наступні значення коефіцієнту платоспроможності (автономії): 2010 р. – 0,621; 2011 р. – 0,639; 2012 р. – 0,607; 2013 р. – 0,697; 2014 р. – 0,597; 2015 р. – 0,624; 2016 р. – 0,563; 2017 р. – 0,688; 2018 р. – 0,63; 2019 р. – 0,657.

На рис. 9 розглянемо можливий прогноз даного коефіцієнту на наступних два роки.

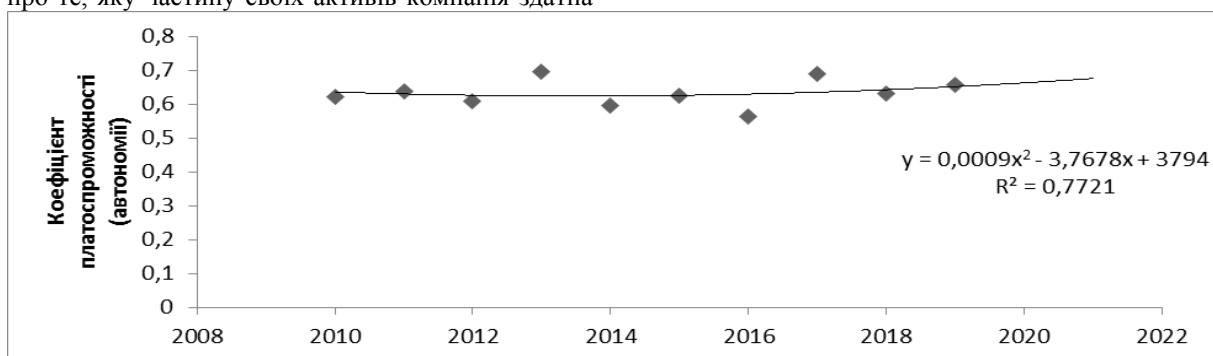

Рис. 9. Прогнозування коефіцієнту автономії ПАТ «Ельворті» на 2020–2021 роки на основі трендового аналізу діяльності ПАТ у 2010–2019 роках.

Отже, проаналізувавши даний рисунок ми бачимо, що прогнозується незначне збільшення коефіцієнту платоспроможності (автономії) підприємства. Значення коефіцієнту автономії ПАТ «Ельворті» на 2020–2021 роки згідно прогнозу буде зростати до 0,7.

Коефіцієнт фінансування – показник фінансової стійкості, який говорить про здатність компанії

відповідати за своїми зобов'язаннями в середньостроковій і довгостроковій перспективі [12].

За 2010 – 2019 роки ПАТ «Ельворті» спостерігаються наступні значення коефіцієнту фінансування: 2010 р. – 0,551; 2011 р. – 0,566; 2012 р. – 0,647; 2013 р. – 0,435; 2014 р. – 0,674; 2015 р. – 0,603; 2016 р. – 0,776; 2017 р. – 0,454; 2018 р. – 0,59; 2019 р. – 0,522.

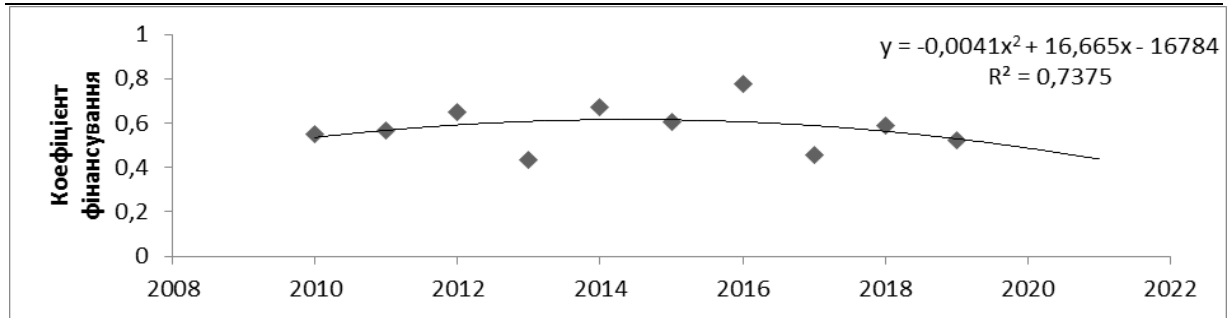

Рис. 10. Прогнозування коефіцієнту фінансування ПАТ «Ельворті» на 2020–2021 роки на основі трендового аналізу діяльності ПАТ у 2010–2019 роках.

Отже, проаналізувавши даний рисунок ми бачимо, що прогнозується зменшення коефіцієнту фінансування підприємства, що може свідчити про вищий рівень фінансових ризиків. Значення коефіцієнту фінансування ПАТ «Ельворті» на 2020–2021 роки буде зменшуватись до рівня 0,4–0,45.

Будь-яка організація є відкритою системою, яка знаходиться у постійній взаємодії із тими чи іншими елементами зовнішнього середовища. Дослідженню зовнішнього середовища слід приділяти належну увагу, оскільки воно обумовлює рівень визначеності, в умовах якого приймаються управлінські рішення [14].

В умовах ринкових відносин діяльність підприємства нерозривно пов'язана з співвідношенням та тенденціями змін, що відбуваються в зовнішньому середовищі. Тому невід'ємною частиною економічної роботи підприємства стає моніторинг (постійне відстежування) зовнішнього середовища, що дозволяє розробляти управлінські рішення, спрямовані на максимальне використання сприятливих для підприємства змін, та нейтралізацію або

приспосовування підприємства до тих змін, які негативно впливають на його діяльність [11].

До зовнішнього середовища можна віднести наступні показники: рівень інфляції, ставка облікового відсотка банку, ВВП, державні закупівлі товарів та послуг, рівень експорту та імпорту держави і т.д.

В даному випадку ми проаналізуємо наступні показники – це індекс інфляції (індекс споживчих цін) та валовий внутрішній продукт (ВВП) (аналіз та прогнозування по даних показниках здійснюємо на основі табл. 3.)

За 2010 – 2019 роки спостерігаються наступні значення індексу інфляції в Україні: 2010 р. – 109,1; 2011 р. – 104,6; 2012 р. – 99,8; 2013 р. – 100,5; 2014 р. – 124,9; 2015 р. – 143,3; 2016 р. – 112,4; 2017 р. – 113,7; 2018 р. – 109,8; 2019 р. – 104,1.

На рис. 11 розглянемо можливий прогноз індексу інфляції на наступних два роки. Дані про індекс інфляції в Україні в 2010–2019 роках взято з офіційного сайту Державної служби статистики України [16].

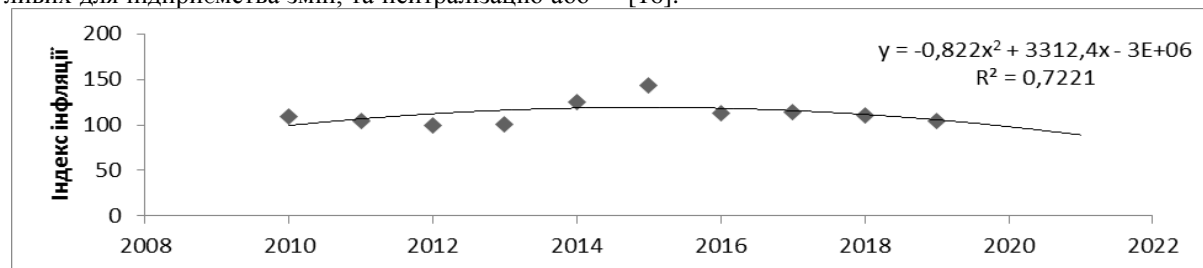

Рис. 11. Прогнозування індексу інфляції в Україні на 2020–2021 роки на основі трендового аналізу.

Отже, з рисунка видно, що на найближчих два роки спостерігається незначне зменшення індексу інфляції. Зменшення спостерігається до 0,85 – 0,9.

Валовий внутрішній продукт (ВВП) – макроекономічний показник, що показує ринкову вартість усіх кінцевих товарів та послуг, вироблених за рік у всіх галузях економіки на території держави для споживання, експорту та накопичення, незалежно від національної приналежності використаних факторів виробництва.

Розрізняють номінальний і реальний ВВП. Номінальний, або абсолютний ВВП визначається в поточних (фактичних) цінах даного року. Реальний ВВП (з поправкою на інфляцію) визначається в цінах попереднього (або будь-якого іншого базового) року. У реальному ВВП, таким чином, врахову-

ється, в якій мірі зростання ВВП виявляється реальним зростанням виробництва, а не зростанням цін. ВВП країни при необхідності може бути додатково перерахований в іноземну валюту (найчастіше в долари США).

За 2010 – 2019 роки спостерігаються наступні значення валового внутрішнього продукту (ВВП): 2010 р. – 16,40%; 2011 р. – 19,60%; 2012 р. – 7,70%; 2013 р. – 4,30%; 2014 р. – 28,10%; 2015 р. – 31,30%; 2016 р. – 2,90%; 2017 р. – 20,20%; 2018 р. – 16,70%; 2019 р. – 11,70%.

На рис. 12 розглянемо можливий прогноз темпу приросту ВВП України на наступних два роки. Дані про темпи приросту ВВП України в 2010–2019 роках взято з офіційного сайту Державної служби статистики України [13].

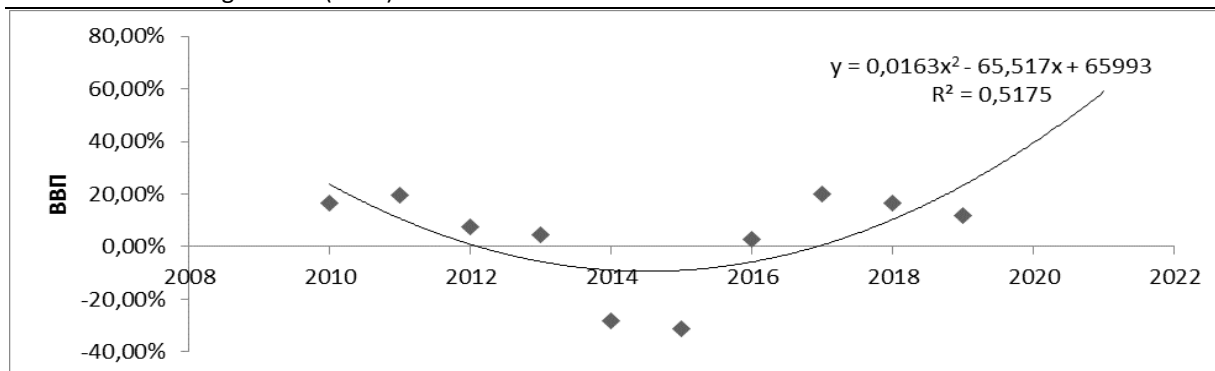

Рис.3.10. Прогнозування темпів приросту ВВП України на 2020–2021 роки на основі трендового аналізу.

Отже, з рисунка видно, що на найближчих два роки спостерігається збільшення темпів приросту ВВП України.

За 2019 рік обсяги виробництва та реалізації продукції підприємства в порівнянні з попередніми роками істотно зменшились. Це було викликано несприятливою ситуацією на ринку на початку року та відсутністю у підприємства обігових коштів для забезпечення виготовлення необхідної кількості продукції.

Як показують результати прогнозування, якщо не впровадити антикризові заходи та заходи для боротьби з ризиками (політичні, природні, валютні, процентні, виробничі), то негативні ефекти в діяльності ПАТ «Ельворті» мають прогнозу тенденція до погіршення.

Таким чином, ПАТ «Ельворті» повинно розробляти стратегію підвищення ефективності діяльності.

Висновки. Отже, важливе значення в процесі прогнозування фінансової діяльності мають економіко-математичні методи. Розробка прогнозу ефективності фінансової діяльності підприємства може здійснюватися з використанням великої кількості методів прогнозування.

В даному дослідженні розглянуто питання аналізу та прогнозування фінансової діяльності підприємства на прикладі ПАТ «Ельворті». Використано горизонтальний фінансовий аналіз або трендовий аналіз.

Проведений аналіз дав змогу своєчасно з'ясувати і виправити недоліки у фінансовій діяльності підприємства та знайти резерви покращення фінансового стану підприємства і його платоспроможності.

Для вирішення запропонованої задачі було зроблено наступне:

1. Проведено аналіз фінансового стану підприємства по основним показникам: ліквідності, фінансової стійкості, ділової активності, рентабельності та платоспроможності. Фінансовий стан підприємства значною мірою залежить від доцільності та правильності вкладення фінансових ресурсів у активи, а також від ризиків, які можуть виникати в процесі діяльності підприємства.

2. Отримано характеристику про зміни в діяльності підприємства за допомогою горизонтального аналізу звітності. Аналіз показників фінансового стану, проведений за даними підприємства ПАТ

«Ельворті», показав погіршення стабільності роботи підприємства, його прибутковості. Це було викликано несприятливою ситуацією на ринку на початку 2019 року та відсутністю у підприємства обігових коштів для забезпечення виготовлення необхідної кількості продукції.

3. Розраховано прогнозні значення основних показників фінансової діяльності підприємства за допомогою горизонтального фінансового аналізу або трендового аналізу.

Отже, на основі даних поточного та прогнозного фінансового аналізу здійснюється розроблення основних показників фінансового стану, а вже на підставі цих даних розраховуються економічні орієнтири розвитку підприємства в перспективі. Від того, на скільки якісно проведено аналіз, залежить ефективність управлінських рішень, а відтак – ефективність роботи підприємства в цілому. Аналіз та контроль фінансової діяльності підприємства – це діагноз його фінансового стану, що дає змогу визначення недоліків та прорахунків, виявлення шляхів збільшення доходів та прибутків, зменшення витрат виробництва, підвищення рентабельності, поліпшення фінансово-господарської діяльності підприємства в цілому.

Як показують результати прогнозування, якщо не впровадити антикризові заходи та заходи для боротьби з ризиками (політичні, природні, валютні, процентні, виробничі), то негативні ефекти в діяльності ПАТ «Ельворті» мають прогнозу тенденція до погіршення.

Отже, підводячи підсумки, на основі проведеного дослідження, ми можемо сказати, що ефективність застосування економіко-математичних моделей в прогнозуванні фінансового стану підприємства відіграє важливу роль в ринковій економіці. Адже кожне підприємство на ринку, має мати чіткий орієнтир та тверді позиції. Щоб передбачити де буде підприємство завтра, маємо сьогодні проаналізувати показники фінансової діяльності та спрогнозувати тенденції його розвитку або занепаду. В другому випадку – вжити необхідних антикризових методів, завчасно передбачивши вплив ризиків на основні показники.

Список літератури

1. Господарський кодекс України від № 436-ІУ [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 «Звіт про рух грошових коштів [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0398-99>
3. Мартюшева Л.С., Меренкова Л.О. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва, Навчальний посібник. Харків : Вид. ХНЕУ, 2008. - 218 с.
4. Аранчій В.І. Фінанси підприємств : навч. посіб. Київ: Професіонал. 2014. -304 с.
5. Азаренкова Г.М. Фінанси підприємств: Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Г.М. Азаренкова, Т.М. Журавель, Р.М. Михайленко. Київ: Знання-Прес, 2011. - 299 с.
6. Підручник А.М. Поддєрьогін, М.Д. Білик, Л.Д. Буряк та ін. Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. 7-ме вид., без змін. Київ: КНЕУ, 2008. 552 с.
7. Бердар М.М. Фінанси підприємств : навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2012 352 с.
8. Публічне акціонерне товариство «Червона зірка». Місто і люди. Єлисаветград. Кіровоград, 1754–2004. Ілюстрована енциклопедія., Кіровоград: «Імекс-ЛТД», 2004, стор. 162–163
9. Офіційний сайт ПАТ «Ельворті» [Електронний ресурс]. URL: <https://www.elvorti.com>
10. Методика розрахунку показників фінансового стану [Електронний ресурс]. URL: <https://www.finalon.com>
11. Коефіцієнт детермінації [Електронний ресурс] URL: <https://pandia.ru/text/79/148/38943.php>
12. Томчук О.Ф., Левчук М.С. Критерії оцінювання і прогнозування фінансового стану та результатів діяльності підприємства. Молодий вчений. 2019. № 9. 480-486 с.
13. Киш Л.М. Аналіз і прогнозування фінансової стійкості підприємства у сучасних умовах. Матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф., 14 трав. 2019 р. Київ: ВІПО, 2019. С. 124-126.
14. Волонтир Л.О., Бендас М.Ю. Методи математичного моделювання інвестиційної діяльності підприємства. Ефективна економіка. 2019. № 11. 7 с.
15. Фаюра Н.Д., Вдовенко Л.О., Бечко П.К., Чухно О.М., Ключковська В.О. Фінанси підприємств. Навчальний посібник. Вінниця: РВВ ВНАУ, 2011. 240 с.
16. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. URL: <http://ukrstat.gov.ua>.

ДИДЖИТАЛ-АНАЛІЗ БРЕНДА, КАК СОВРЕМЕННОЕ КОНКУРЕНТНОЕ ПРЕИМУЩЕСТВО

Довбня Г.Э.

Магистрант экономического факультета, КубГУ

Воронина Л.А.

Доктор экономических наук, профессор, КубГУ

BRAND DIDGITAL ANALYSIS AS COMPETITIVE ADVANTAGE

Dovbnya G.

Student, faculty of Economics, KubSU

Voronina L.

Doctor of Economic Sciences, professor, KubSU

Аннотация

В данной статье рассмотрены преимущества использования технологий диджитал-анализа бренда в процессе повышения уровня конкурентоспособности экономических единиц. Также были представлены ключевые аспекты данного вида анализа, которые способствуют формированию более эффективной модели стратегического развития экономического субъекта. И разобраны этапы реализации аналитических инструментов на практике.

Abstract

Advantages of using brand digital analysis as the important point of increasing competitiveness for economic units were reviewed in this article. Also, the key aspects of this analysis, which contribute to the creation of more effective strategic development model for economic entity, were introduced. The implementation steps of analytic tools were disassembled.

Ключевые слова: бренд, диджитал-анализ, диджитал-маркетинг, платформа, пользователь, ресурсы, целевая аудитория.

Keywords: brand, digital analysis, digital marketing, platform, resources, target audience, user.

С развитием интернет технологий и их масштабного внедрения в экономику увеличивается востребованность диджитал-маркетинга в сфере формирования бренда. А реализация аналитических инструментов способствует получению более достоверной информации об уровне эффективно-

сти проводимых компанией мероприятий. В частности, использование цифрового анализа обеспечивает экономические субъекты данными о распространении собственного контента посредством поисковых систем, об уровне вовлечения и взаимодействия целевой аудитории на социальных платформах и сайтах бренда, а также о доли рынка